

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Siambr Hywel – Tŷ Hywel

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 24 Medi 2025

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](http://senedd.tv/cy/15364) yn:

<http://senedd.tv/cy/15364>

299

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr Hywel, Tŷ Hywel ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

Datganiad gan y Llywydd

Am 13.30, cyfeiriodd y Llywydd at y Cyfnod Pleidleisio yn ystod Cyfarfod Llawn y diwrnod blaenorol a gwnaeth ddatganiad ar bleidleisio mewn trafodion rhithwir a hybrid.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip

Dechreuodd yr eitem am 14.26

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau i Gomisiwn y Senedd

Dechreuodd yr eitem am 15.17



Senedd Cymru
Welsh Parliament

Gofynnwyd y 2 cwestiwn.

4 Cwestiynau Amserol

Ni dderbyniwyd unrhyw Gwestiynau Amserol

5 Datganiadau 90 eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.21

Gwnaeth Rhys ab Owen ddatganiad ar Ei Anrhydedd Philip Richards a'i gyfraniad i'r Gymraeg a'r system gyfiawnder yng Nghymru.

6 Dadl ar ddeiseb: P-06-1494 Llywodraeth Cymru i ddiogelu cyllid mewn addysg rhag toriadau Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol

Dechreuodd yr eitem am 15.24

NDM8982 [Carolyn Thomas \(Gogledd Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi'r ddeiseb '[P-06-1494 Llywodraeth Cymru i ddiogelu cyllid mewn addysg rhag toriadau Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol](#)' a gasglodd 11,040 o lofnodion.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl ar adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig: Deallusrwydd Artiffisial ac Economi Cymru: A all androidau Cymru freuddwydio am ddefaid trydan?

Dechreuodd yr eitem am 15.50

NDM8983 [Andrew R.T. Davies \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd yn nodi:

Adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig, 'Deallusrwydd Artiffisial ac Economi Cymru: A all androidau Cymru freuddwydio am ddefaid trydan?', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 20 Mai 2025, ac y [gosodwyd](#) ymateb iddo gan Lywodraeth Cymru ar 16 Medi 2025.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

8 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith: Craffu blynyddol: Comisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru 2024

Dechreuodd yr eitem am 16.20

NDM8986 [Llyr Gruffydd \(Gogledd Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith: Craffu blynyddol: Comisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru 2024, a [osodwyd](#) ar 24 Ebrill 2025.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 16 Medi 2025. [Ymatebodd](#) Comisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru ar 8 Mai 2025.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

9 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – y GIG

Dechreuodd yr eitem am 16.40

Cododd Llyr Gruffydd bwynt o drefn ynglŷn â'r sylwadau a wnaed gan Janet Finch-Saunders yn ystod ei chyfraniad i'r ddadl. Nododd yr Aelod y byddai hi'n adolygu Cofnod y Trafodion.

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8984 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn ailddatgan y dylai GIG Cymru barhau i fod am ddim yn y man darparu a chael ei ariannu ag arian cyhoeddus, ac na ddylai gael ei ddisodli gan system sy'n seiliedig ar yswiriant.

2. Yn gresynu, ers etholiad y Senedd 2021 a Chytundeb Cydweithio Llywodraeth Cymru â Phlaid Cymru:

- a) bod dros 38,000 o bobl Cymru wedi marw tra'n aros am driniaeth y GIG; a
- b) bod cyfanswm llwybrau cleifion wedi cynyddu tua traean.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i atal rhagor o farwolaethau diangen drwy:

- a) datgan argyfwng iechyd i gyfeirio adnoddau a chyfarpar Llywodraeth Cymru tuag at dorri rhestrau aros y GIG;
- b) gwarantu uchafswm o flwyddyn i aros am driniaethau;
- c) cyflwyno gwarant o saith diwrnod o aros am apwyntiad meddyg teulu;
- d) cynnal cynllun cynhwysfawr o recriwtio a chadw ar gyfer GIG Cymru;
- e) adeiladu rhagor o ganolfannau llawfeddygol ac ehangu canolfannau diagnostig cyflym;
- f) adfer dewis y claf o ran lle y gall gael mynediad at ofal iechyd; a
- g) lansio cynllun gweithredu ar gyfer cancer.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
15	0	34	49

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn croesawu'r cyllid ychwanegol o £120 miliwn i ddileu'r holl amseroedd aros o ddwy flynedd a lleihau maint cyffredinol y rhestr aros erbyn diwedd mis Mawrth 2026.

Yn croesawu camau i atal mwy o farwolaethau cancer drwy lansio rhaglen genedlaethol wedi'i thargedu ar gyfer sgrinio cancer yr ysgyfaint yng Nghymru a chynyddu mynediad at y rhaglen sgrinio cancer y coluddyn.

Yn nodi:

a) bod amseroedd aros hir o fwy na dwy flynedd am driniaeth bellach 88.6 y cant yn is na'r brig ym mis Mawrth 2022; ac

b) mai ychydig dros 21 wythnos yw'r amser aros cyfartalog am driniaeth.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
25	0	24	49

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gan fod gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliant 2 ei ddad-ddethol.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn ailddatgan y dylai GIG Cymru barhau i fod am ddim yn y man darparu a chael ei ariannu ag arian cyhoeddus, ac na ddylai gael ei ddisodli gan system sy'n seiliedig ar yswiriant.

2. Yn croesawu'r cyllid ychwanegol o £120 miliwn i ddileu'r holl amseroedd aros o ddwy flynedd a lleihau maint cyffredinol y rhestr aros erbyn diwedd mis Mawrth 2026.

3. Yn croesawu camau i atal mwy o farwolaethau cancer drwy lansio rhaglen genedlaethol wedi'i thargedu ar gyfer sgrinio cancer yr ysgyfaint yng Nghymru a chynyddu mynediad at y rhaglen sgrinio cancer y coluddyn.

Yn nodi:

a) bod amseroedd aros hir o fwy na dwy flynedd am driniaeth bellach 88.6 y cant yn is na'r brig ym mis Mawrth 2022; ac

b) mai ychydig dros 21 wythnos yw'r amser aros cyfartalog am driniaeth.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
24	0	25	49

Gwrthodwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

Gan fod y Senedd wedi gwrthod y cynnig heb ei ddiwygio, ac wedi gwrthod y gwelliannau i'r cynnig, gwrthodwyd y cynnig.

10 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 17.47

11 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 17.51

NDM8966 [Mark Isherwood \(Gogledd Cymru\)](#)

Sicrhau gofal hosbis yng Nghymru ar gyfer y dyfodol

Crynodeb o Bleidleisiau

Daeth y cyfarfod i ben am 18.17

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 30 Medi 2025